

POSUDEK ŠKOLITELE

Jméno disertanta:	Mgr. Ondřej Kadlec
Téma práce:	Role velkých senátů nejvyšších soudů a pléna Ústavního soudu při dotváření práva těmito soudy
Rozsah práce:	199 stran vlastního textu plus seznam literatury a cizojazyčné resumé
Datum odevzdání práce:	8. 1. 2019
Školitel:	Prof. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M., S.J.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma rozhodovací a právotvorné činnosti velkých senátů vysokých soudů (tedy ÚS, NS a NSS) je v české literatuře v podstatě nezměřované, kromě několika málo článků, zkoumajících spíše dílčí teoretické otázky (jejichž autorem je též školitel této práce). Komplexní práce však chybí. Podle dnes platných zákonů se přitom veškeré judikatorní změny (judikatorní odklony) na úrovni vysokých soudů mají být cestou institucionalizovaného mechanismu - rozhodnutí velkého senátu na NS, resp. rozšířeného senátu na NSS, případně stanoviska pléna ÚS. Mechanismus institucionalizované změny judikatury vrcholných soudů je jedním z nejvýznamnějších stylotvorných prvků současné judikatury. Nejvyšší soud nedávno o svých velkých senátech příznačně uvedl, že mají de facto „*postavení quasi nadřazených soudů*“ (viz stanovisko pléna NS ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. PlsN 1/2011 k výkladu ustanovení § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, publ. pod č. 1/2012 Sb. rozh. civ.).

Pokud by nad oběma nejvyššími soudy neexistovala autorita, která by kontrolovala dodržování využití velkého nebo rozšířeného senátu pro judikatorní odklony, asi by byl význam tohoto mechanismu mnohem menší. Na síle mu však zásadním způsobem dodala judikatura ÚS. Podle ní je odchýlení se od právního názoru vrcholného soudu za situace, kdy nebyla věc předložena velkému/rozšířenému senátu, porušením ústavního práva na zákonného soudce. Protože v takovémto případě o věci rozhodl nezákonný soudce, ÚS se v duchu zásady minimalizace zásahů do moci soudní ani nevyjadřuje k samotnému meritum sporné právní otázky a rozhodnutí nejvyššího soudu bez dalšího ruší.

V tomto smyslu jde o téma mimořádně důležité, doktrínou v podstatě nezměřované. V oblasti právní teorie je proto Kadlecova práce zcela novátorská a přináší nové a zcela zásadní podněty do našeho uvažování o soudcovském dotváření práva.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je náročné jak na teoretické znalosti, tak na vstupní údaje a jejich zpracování (doktorand zde použil empirické a kvantitativní metody zkoumání judikatury a velmi vhodně srovnal rozhodovací přístupy všech tří českých vysokých soudů).

3. Formální a systematické členění práce

Práce se kromě úvodního slova a závěru člení na sedm kapitol. **První** kapitola nás uvádí do problému velkých senátů, vysvětluje jejich smysl a postavení v soudobém právním řádu. **Druhá** kapitola nás seznamuje s metodologií práce, výběrem případových studií a výběrem judikatury. **Třetí** kapitola se věnuje rozhodovací činnosti velkého senátu NS, kapitola **čtvrtá** rozšířenému senátu NSS, kapitola **pátá** plénu ÚS. Kapitola **šestá** popisuje a vysvětluje rozdíly ve fungování velkých senátů, resp. pléna ÚS, kapitola **sedmá** je pak normativní a dává obecná vysvětlení, jak velké senáty fungují v různých institucionálních prostředích, resp. jak by s ohledem na své poslání fungovat měly.

4. Vyjádření k práci

Disertační práci Ondřeje Kadlece považují za originální a novátorský příspěvek k teoretickému pochopení jedné z nových institucí našeho práva, fenoménu velkého senátu. Z práce je patrné, že jejímu zpracování autor věnoval enormní energii a úsilí. Zároveň disertant postupoval vědecky zcela korektně a

ukázal, že má velký potenciál pro další vědecký růst. Práci považuji za vynikající, pročež jsem jí také doporučil k publikaci v nakladatelství C. H. Beck.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Téma bylo komplexním způsobem zpracováno a cíl práce tak byl v plném rozsahu naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce představuje originální monografické zpracování tématu, ktelé doposavad nikdy v naší literatuře zpracováno nebylo.
Logická stavba práce	Struktura práce je logická a systematická
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Se zdroji je pracováno korektně, v souladu se stanovenými požadavky. Cizojazyčné zdroje byly širokým způsobem využity a také citovány (práce obsahuje více než osm set poznámek pod čarou).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Provedenou analýzu považuji za vynikající a ve vztahu ke zvolenému tématu za vyčerpávající. Práci považuji za originální a velmi důležitý příspěvek k teoretickému pochopení soudcovského dotváření práva.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního hlediska považuji práci za bezvadnou.
Jazyková a stylistická úroveň	K jazykové a stylistické úrovni nemám připomínek. Práce je napsána velmi čtivě

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Ondřej Kadlec se mnou práci mnohokrát konzultoval, jak pokud se týče jednotlivých dílčích otázek, tak pokud jde o strukturu a celkovou koncepci. Ta se v průběhu přípravy práce vyvíjela. Velmi oceňuji, že se s mými připomínkami vždy vyrovnal, což neznamená, že by je snad nekriticky přijímal a přejímal. Velmi detailně jsme pak na konci roku 2018 diskutovali finální podobu disertační práce, všechny mé připomínky byly i v této fázi zohledněny, tedy autor se s nimi vypořádal. Z těchto důvodů už nemám k práci doplňující otázky ani připomínky. Budu se těšit na její obhajobu.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	---

Jmenovitě se pak vyjadřuji k zákonným požadavkům na publikaci práce – autor prokázal, že podstatná část práce byla publikována formou dílčích výstupů (viz seznam literatury předložený společně s disertační prací). Disertační práci jako celek jsem již doporučil k publikaci formou monografie.

V Praze dne 11. února 2019

.....
Zdeněk Kühn
školitel